

Inleiding jaarthema 2020

Paradijs – Waar en hoe willen we leven?

In het begin was er het paradijs. Of is dat pas aan het einde? Is het in de hemel of op aarde? Hoe kom je daar en wie komt er? En hoe ziet het er eigenlijk uit? De opvattingen van de mensheid over het paradijs zijn net zo divers als de mens zelf. Maar de meeste opvattingen hebben één ding gemeen: het paradijs is altijd ergens anders. Nooit hier, nooit nu. Een mythe. Een plek van verlangen.

Ook in de kunst speelt de uitbeelding van het paradijs een belangrijke rol. Als je naar de kunstgeschiedenis kijkt, zie je dat maatschappelijke en politieke veranderingen ook hebben geleid tot andere opvattingen over het paradijs. Maar ze zijn nooit verdwenen, alleen in de loop van de tijd aan de behoefte van de mens aangepast. Natuurlijk mogen ook religieuze aspecten niet buiten beschouwing gelaten worden. De christelijke en islamitische opvattingen over het paradijs verschillen van elkaar met betrekking tot wat de mens na de dood te wachten staat. In vergelijking met de uitgebreide beschrijvingen van het paradijs door de moslims, zijn de christelijke paradijsopvattingen nogal mager.

Wat de meeste opvattingen echter met elkaar gemeen hebben, is het verlangen van de mensen om aan de realiteit te ontsnappen, een beter leven te leiden en dus de ideale plek om te verblijven. Paradijselijke omstandigheden zijn het tegenovergestelde van wat we in onze wereld ervaren en daarom laten mensen zich door beloften verleiden. (Misschien verklaart dit waarom achter het domein paradies.de/paradies.nl een beddenproducent zit.)

Maar wat is het paradijs vandaag de dag? Welke opvattingen associëren we ermee? Welk beeld kunnen kunst en cultuur creëren? Hoe gaan kunst en cultuur om met het onderwerp, welke nieuwe perspectieven of hedendaagse interpretaties geven ze? En in hoeverre hebben onze opvattingen over het paradijs invloed op de vraag waar en hoe we willen leven?

In ons derde en laatste themajaar nodigen we Duitse en Nederlandse kunstenaars, die in de EUREGIO wonen en/of werken, uit om zich als grensoverschrijdend tandem met dit paradijselijke thema bezig te houden.

